

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententiæ adversariorum proponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

QVÆSTIO II.

Virum priuationes & denominationes extrinsecæ sint entia rationis?

SECTIO I.

Sententia Aduersariorum proponitur.

- 1 **P**RIMA sententia est Thomistarum, asserentium denominationes extrinsecas, siue in concreto, siue in abstracto esse entia rationis; & probatur sic:
- 2 Primo, quia ens rationis non habet aliud esse, quam esse cognitum; siquidem, tunc solum est cum cognoscitur: sed esse cognitum est denominatio extrinseca; ergo denominatio extrinseca est ens rationis.
- 3 Confirmatur; quia naturam aliquam esse genus, vel speciem, aut prædicari, vel subijci, vel referri ad multa nihil aliud est nisi ab intellectu cognoscibili modo, cum istas proprietates non habeat nisi ab intellectu, simili ratione esse hircocerum, nihil aliud est quam esse talem de eo cognitionem in intellectu; ergo.
- 4 Secundo, quia denominatio extrinseca, nec est modus, nec substantia, nec accidens reale; ergo non est ens reale; quia illa est adæquata diuisione entis realis, sed sic est quod non est purum nihil, ergo ens, & aliquid rationis, quia si est ens, & non reale, necessario est ens rationis; maior quod non sit modus conceditur ab aduersariis, quia modus identificatur realiter cum re quod minimè habet ens rationis; quod non sit substantia patet; quia substantia realis est per se realiter, & existit per se, sed denominatio extrinseca non existit & subsistit per se; ergo non est substantia realis; quod non sit accidens patet; quia accidens inhaeret rei quam denominat, sed denominatio extrinseca non inhaeret in re denominata; alias non accidens, seu denominatio extrinseca, sed intrinseca esset; ergo non est accidens reale.
- 5 Confirmatur; quia esse dexterum, & esse visum in pariete est aliquid in ipso pariete, cum verè denominetur talis; sed non est aliquid reale, vt ex dictis patet: ergo est ens rationis.
- 6 Secunda sententia asserit omnes negationes, & priuationes, vt cæcitatem, & tenebras formaliter esse entia rationis propter esse diminutum quod habent, sic communiter Thomistæ vt Sonzinas 6. *Meth.* q. 18. Iabellus in *Meth.* q. 10. Sanctius q. 3. *proemiali.*
- 7 Pater vero Fonseca lib. 5. *Meth.* c. 7. q. 6. sec. 5. & 15. q. 4. sec. 4. & 5. q. tota difficultas. Cōnimb. in *Logica* q. 6. in *prefatione Porphyry.* art. 3. §. 3. *denum sententia*, distinguunt in negationibus, & priuationibus duplicem rationem, aliud est ipsa formalis relatio rationis, & existentia illius; aliud verò est actualis conuenientia; dicuntque relationem rationis, vel quodcumque ens rationis fundatū in priuatione, & negatione secundum suam actualem existentiam non esse in rebus ante operationem intellectus, esse tamen quantum ad actualem conuenientiam, vnde priuatio est à parte rei ens rationis quantum ad actualem conuenientiam.
- 8 Sententia Thomistarum sic probatur; quia

priuatio, & negatio non sunt entia realia; ergo sunt entia rationis; probatur antecedens, quia quod est priuatio, & negatio entis realis est expulsio entis realis; sed expulsio entis realis non potest esse ipsum ens reale expulsū, sicut priuatio, & expulsio visus non est visus; ergo.

Placitum Fonseca sic probat ipse primo, quod tunc in aliquo subiecto dantur omnia necessaria ad formam realem, & solum deest eius productio, talis forma debetur tali subiecto, & consequenter potest de illo verè prædicari; v. g. posita in corpore ea proportionem primarum qualium ex qua naturaliter resultat albedo, etio hæc non relinquit, substrahente Deo concursum ad actionem, deberetur nihilominus subiecto, & quantum ad conuenientiam de eo verè affirmari posset; nam tunc albedo respectu subiecti non aliter se haberet, quam proprietās comparatione subiecti naturalis; ergo similiter quotiescumque in aliquo subiecto dantur omnia necessaria ad formam rationis, & solum deest consideratio actualis eius debetur talis forma rationis subiecto, & de illo enuntiarī poterit quantum ad actualem conuenientiam, & rebus in esse potest ante mentis operationem.

Secundò, relatio creatoris est relatio rationis; sed hæc conuenit Deo ante omnem mentis operationem, semel posita actione creandi; ergo relatio rationis quantum ad actualem conuenientiam rebus conuenire potest, ante omnem mentis operationem; maior est certissima, & ab omnibus de diuina immutabilitate sententibus rectè admitti debet; minor vero sic probatur; hæc prædicatio, Deus est creator, est prædicatio formalis; ergo sumitur à relatione saltem conueniente, alias prædicari non posset.

SECTIO II.

Nostra sententia proponitur.

Prima conclusio: nulla denominatio extrinseca à forma reali qua aliquid subiectum realiter denominatur est ens rationis formaliter, sic communiter omnes nostræ Societatis Doctores, vt videre est in P. Suariorum, & probatur.

Primo, illud est ens reale quod habet omnia constitutiva realia; sed ens extrinsecum, seu denominatum extrinsecè habet omnia constitutiva realia; ergo ens extrinsecum est ens reale; maior euidentis est, quia ideo homo, & Angelus sunt entia realia; quia habent omnia constitutiva realia, & ratio euidentis est, quia constitutum est eiusdem rationis in prædicatis transcendentalibus cum constitutiuis, præcipue cum illis, quæ sunt forma, materia, & vnio, cum illa simul non distinguantur à constituto, vt videre est in anima rationali, vnione, & materia respectu hominis minor in qua est tota difficultas sic probatur; illa sunt propriè constitutiva prout distinguuntur à causis alicuius, à quibus necessario, & essentialiter habet esse constitutum: sed omnia illa à liter habet esse constitutum; & essentialiter habet esse quibus necessario, & essentialiter habet esse ens extrinsecum sunt realia; ergo omnia constitutiva illius; maior euidentis est; quia constitutiva hominis in esse physico sunt forma rationalis, materia, & vnio, quia ab his necessario, & essentialiter habet esse homo; vnde in ente artificiali vt in vase aureo constitutiva propriè illius dicuntur,